

וְאַנֶּא חֲמִינָא, יָקְרָא דָחַד מְפִיעִיכָו, בְּהַהְוָא עַלְמָא,
וְאַחֲרָא יַדְעַנָא דְהַכִּי הַוָא. אָבָל לֹא גָלִי קְמָאי,
וְהַשְׁתָּא חֲמִינָא.

תְּגִינָן, דְהַיִן גְּבָרָא מִקְמֵי גְּבָרָא, בְּכֹמָה אַרְחִין
סְתִימִין אַתְדְהִין. הַהְוָא רַזְחָא קְדָמָה,
דְאַתְדְהִי מִקְמֵי הַהְוָא תְּגִינָן, לֹאָן אָזִיל. הַהְוָא
רַזְחָא, נְפִיק וְאָזִיל, וּמְשֻׁטָּטָא בְּעַלְמָא, וְלֹא יַדְעַ
וְאָזִיל לְגַן קְבָרָא דְהַהְוָא בָּר נֶשׁ, וּמְתַפֵּן מְשֻׁטָּטָא
בְּעַלְמָא, וְאַתְהִי בְּחַלְמָא לְבִנִי נֶשֶׁא, וְחַמָּאן בְּחַלְמָא
דִּיוֹקָנָא דְהַהְוָא בָּר נֶשׁ, וְאוֹדָע לֹזָן מְלִין לְפּוּם
אַרְחִיה דְהַהְוָא רַוֵּת קְדָמָה, דְקָא אַתְבִּישָׁךְ מְגִיה,
בְּמָה דְאִידָהו בְּהַהְוָא עַלְמָא, הַכִּי מְשֻׁטָּטָא הָאִי,
וְאוֹדָע בְּהָאִי עַלְמָא.

וְהַכִּי אָזִיל וּמְשֻׁטָּטָא בְּעַלְמָא, וּפְקִדָת תְּדִיר

לשון הקידוש

שְׁלָא לְכָבוֹד עֲשִׂיתִי וְלֹא לְכָבוֹד אֲבִי,
אָבָל רְצֹונִי הַוָא לְעַבְוָרָתוֹ, וְאַנְיַ רְוָא
הַכָּבוֹד שֶׁל אַחֲרָם מִכְמָה בָאָתוֹן עַולְמָם,
וְאַחֲרָ יַדְעַתִי שְׁבָקָה הַוָא, אָבָל לֹא גָלִי
לְפָנִי, וּעֲכָשַׁו רְאִיתִי.
שְׁנִינָה, דּוֹחִים אִיש מִפְנֵי אִיש, בְּכֹמָה
דּוֹכִים נְסִטרֹות נְדִחִים. אַוְתָה רַוֵּת
רַאֲשׁוֹנָה שְׁנִינָה מִלְפָנֵי אַוְתָה הַשְׁנִינָה,
לֹאָן הוֹלְכָת? אַוְתָה רַוֵּת יוֹצָאת וְהוֹלְכָת
וְכֹה הוֹלְךָ וּמְשׁוּטָט בְּעוֹלָם, וּפְקִדָת

לְהַזָּא קְבָרָא, עַד זִמְנָא דָרוֹחוֹת פְקָדוֹן לְגַבֵּי קְבָרִיְהוּ דְגֻפִין. בְּדִין, הָאֵי רֹזֶחֶא, אֲתַחְבֵר בְּהַהְזָא רֹזֶחֶא דִילִיה, וְאַתְלַבֵשׁ בֵיה, וְאַזְיָל לֵיה. בְּדַעַל לְדוֹזְכָתִיה, אֲתַפְשֵט מְגִיה. וְדוֹזְכָתָא אִית לֵיה (בְּאַינְנוּ רֹוחַין בְּגַנְעַן עֲדָן) (דף ק"ב ע"ב) בְּאַינְנוּ הַיְכָלִין דְגַן עֲדָן, אוֹ לְבָר, לְפָום אַרְחוֹי דְכָל חָד וְתָה, וְתָמֵן אֲתַטְמָר.

וּבְדַרְיוֹחַין פְקָדוֹן לְהָאֵי עַלְמָא, דְמַתִּין גַזְקָיוֹן לְגַבֵּי חַיַּין, לֹא גַזְקָיוֹן אֶלָא בְּהַהְזָא מִשְׁיבּוּ דָרוֹחוֹא, וּבֵיה אֲתַלְבֵשׁ רֹזֶחֶא אַחֲרָא. וְאֵי תִימָא, אֵי חַבִּי, תֹועֵלְתָא אִידּוּ לְרֹזֶחֶא, וְהָאֵי אֲתָתָא תֹועֵלְתָא עֲבָדָת לְכָלָא. לֹאָוּ חַבִּי, דְאַלְמָלָא לֹא אֲתַגְסִיבָת לְגַבֵּי אַחֲרָא, וְהָאֵי רֹזֶחֶא קְדָמָה לֹא מִתְדְּחִיא מִקְמָי הָאֵי גְבָרָא אַחֲרָא, תֹועֵלְתָא אַחֲרָא הָזָה לֵיה, בְּגַנוֹנָא אַחֲרָא, וְלֹא יְהָא לְאֵי בְעַלְמָא, בְּמָה דְהָווִי, וְלֹא

לשון הקידוש

תִמְיד אֶת אֶתְתוֹן תְקַבֵּר עַד הַזָּמָן שְׁהַפְתִּים גַזְקִים אֶל הַתִּיעִם, הַם לֹא גַזְקִים אֶלָא רק בְאֹתָה מִשְׁיבּת הַרוּחַ, וּבָה מִתְלַבֵּשַת רֹוח אַחֲרָת. וְאֵם תָאָמֵר, אִם בָּה, אָוּ וּתֹועֵלְתָה לְרוּחַ, וְהָאָשָׁה הָזָוּ וּמִתְלַבֵּשַת בָּה, וְוַולְךָ לֹו. בְּשַׂגְבָּנָס לְמִקְומָו, מִתְפְשֵט מִפְנֵי, וַיֵּשׁ לוּ מִקְומָ בְאַוְתָן רְחוֹת בְּגַנְעַן עֲדָן בְאַוְתָם הַיְכָלָות שֶׁל גַן עֲדָן אוֹ בְחַיּוֹן לְפִי דְרַכִּי בֶל אַחֲרֵי אַחֲרֵי, וְשֶׁם נְשָׁמָה. וּבְשַׁחַרְיוֹת פַזְקָרוֹת אֶת הַעוֹלָם הָזָה,

יודקק לגביו חיון דהאי עלמא, כמה דהוּי מושטטא
הבא והבא.

אי הבי זוגא תנינא דהאי אתחטא, לא הוּי
מלעילה. ואת אמרת דאתה חייא גבר מקמי
גבר, ואמינא דהאי בעלה תנינא, נסיב לאתחטא
דא, איהו בת זוגיה ממש. ותהוא קדמאה לאו בר
זוגיה ממש הוּה. והאי תנינא דיליה הוּה, ובר
מطا זוגיה, אתה חייא דא מקמייה. וראי הבי הוּא,
דהא לא אתה חייא ההוא רוח קדמאה, דהוּה בהאי
אתחטא. אלא בגין דהאי תנינא, דאיהו בר זוגה.

(דבר איהו בת זוגיה) (האי תנינא).

ובכל אינון תנינין, אתה חיין מקמי קדמאין.
קדמאין הוּו בגין זוגיהו, ולא הוּגוי. בגין כה,
לא אית לוּן קיזמא בהדייהו, ואתה חייא רוח
תנינא מקמי רוחא קדמאה. בגין כה, מאן נסיב

לשון הקודש

יודקק לחיים של העולם הנה במו שהיה נרצה זה מפניו – וראי זה כה, שהרוי
משוטט באן ובאן. אם כה, הווונ השני של האשה הוּו לא
היה מלמעלה, ואתה אומר שנדרחה איש
מפני איש? ואמרנו שהבעל השני
שנשא את האשה הוּו היא בת זוג
משמעות, ואותה הראשון לא היה ממש בן
זוגה, והשני היה שלה, ובשנה עיניו זמננו

אַרְמִלְתָּא, קְרִינֵן עֶלְיָה, (משל ז') וְלֹא יְדֻעַ בַּיּוֹנְפְשׁוֹ הַוָּא. (משל א') בַּי חַגְםַמְזּוֹרָה חֲרֵשָׁת וְגוּ' וְלֹא יְדַעַץ אֵי הַיָּא בַּת זָוִיגִיה מִמְשָׁא אֵי לָאו.

אַרְמִלְתָּא דְלֹא גְסִיבָת, אֲפַעַל גַב דְאָתִי בְרַזְוָגָה, וְאֵידִי לֹא בְעָאת לְאַתְגְּסָבָא, קְדֵשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא לֹא בְּיִיפְלַה מִן דִינָא, וְקְוִידְשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא אָזְמִין לְהַחְזָא בְּרַנְשָׁא אַתְתָּא אַחֲרָא, וְלֹא עַאלְתָּא בְּדִינָא בְּהָאי (ס"א וְלִיתָ עֶלְיָה בַּי דִינָא בְּהָאי) בְּהַחְזָא עַלְמָא, וְאֲפַעַל גַב דְלִית לֹה בְרַזְוָגָה, דְהָא אַתְתָּא לֹא אַתְפְּקַדְתָ אָפְרִיחָה וְרַבְיָה, בְּכָה דְאַזְקְמוֹה.

אַתְתָּא דָא דְלֹא אַתְגִּסְבָּת זְמָנָא תְּבִינָא, הַחְזָא רְוִית דְשְׁבָק בָה בְּעַלְהָ מה אַתְעַבֵּיד מְגִיה. יְתִיב תְּפִנָּן תְּרִיסְרִיר יְרָחִי, וּבְכָל לִילִיא וְלִילִיא, נְפִיק וּפְקָדָא לְגַפְשָׁא, וְאַתְהָדָר לְאַתְרִיה. לְבָתָר תְּרִיסְרִיר

לשון הקידוש

בְּזָה עָזִין עַלְיָה בֵית דָין בְּתוֹךְ בָאָתוֹן הָעוֹלָם, וְאֲפַעַל גַב שְׁאַיִן לֹה בָן, שְׁהָרִי אַשָּׁה לֹא מְצֻוּה עַל פְרִיחָה וְרַבְיָה, כְמוֹ שְׁבָאָרוֹה. חֲאַשָּׁה הוּו שְׁלָא נְשָׁאָה פָעַם שְׁנִיתָה, אַוְתָה רָוח שְׁהָשָׁאֵיר בָה בְּעַלְהָ, מָה גַעַשְׁה מִפְנָה? יוֹשְׁבָת שָׁם שְׁנִים עַשְׂרִים, וְהַקְרֹדּוֹשׁ בְּרוֹךְ הַוָּא לֹא כּוֹפֵה אַוְתָה מִן הַדִּין, וְהַקְרֹדּוֹשׁ בְּרוֹךְ הַוָּא מִזְמִין לְאַוְתָה הַאִיש אַשָּׁה אַחֲרָת, וְלֹא גְכַנְסָת בְּרִין

ירחי, אך אסתלק דינא דההוא נברא, דהא כל אינון תריפר ירחי, הא רוחא אתחפפיא בעציבו כל יומם. לפרט תריפר ירחי, נפיק מתרפן, ואזיל וקניא לתרע גן עדן, ופקדא להאי עלמא, לגבי ההוא מאנא, דגפיק מיגיה. ובד הא אתחתא אסתלקת מעלמא, ההוא רוח נפיק ואתלבש בההוא רוח דילה, וובאת ביה לגבי בעלה, ונחרין תרונייהו, בדקא יאות, בחבורה חדא.

כינון דאתינא להאי אתר, השטה אית לגלאה ארחין סתימין, דמארי עלמא, לא ידען בהו בני נשא. ובלהו איזלין באראח קשות, כמה דעת אמר (הושע י) כי ישרים דרכיו יי' וצדיקים ילכו בהם ופושעים יכשלו בהם. ובני נשא לא ידען, ולא משגיחין, כמה אינון עלאיין, עובדיין דקודשא בריך הוא, ובמה משגין אינון, ובני

לשון הקודש

האיש. שערי כל אותם שנים עשר חמשים, וזה רוח בפופה בעצבות כל כינון שבאנו למקום זה, עבשו ישום אחר שנים עשר חמשים יוצאת לשם והולכת ועומדת בשער גן עדן ופוקחת את העולם הזה אל אורו הפלוי שיצאת ממנה. ובשהאשה הוא מסתלקת מן העולם, אותה רוח יצאת ומתרבשת באורה רוח שלה, וזוכה בה לבעה,

**עַלְמָא לֹא יִדְעֵן, וּכְלָהו בָּאֶרֶח קָשׁוֹת, דְּלֹא סְטָאָן
לִימִינָא וְלַשְׁמָאָלָא.**

הנִי דָמַתְפָלְגָלוֹן, דָקָא אֲתַתְרָכו בְתְרוֹיכֵין מִהְהָוָא
עַלְמָא, וְלִיתְ לְזָן בָת זָוג. בָת זָוג דָקָא מִזְדְזָוָנוֹ
בָהָאֵי עַלְמָא, מִאָן אִינּוֹן, אִינּוֹן נְשִׁין, דָקָא מִזְדְזָוָנוֹ
בָהָדִיחָו בָהָאֵי עַלְמָא. דְהָא (תריך לה ולית ליה בת זוג באינון
נְבָרֵין דָלָא תְרִיכֵו וְקָא מִזְדוֹנוֹן בְתְרִיכֵי נְשִׁיחָו) **לְכָלָהו בְנֵי נְשָׂא, אִית
לְזָן בָת זָוג, בָר מִהָאֵי.**

חָמוֹ הַשְׁתָּא, בְמֵה אִינּוֹן רְבָרְבִּין וְעַלְאָין גְבוּרָן
דִילִילָה. תְגִינָנוֹן, מִאָן דָמְתָרָך אֲתַתִּיה קְדָמָאָה,
מִדְבָחָא אֲחִית עַלְוִי דָמְעָין. מִדְבָחָא אַמְמָאֵי. אֶלָא,
הָא אַמְינָא, דָכְלָן נְשִׁין דָעַלְמָא בְדִירְיָקָנָא דְהָאֵי
מִזְבָח קִיְמָי, וְעַל דָא יְרָתָאָן אִינּוֹן שְׁבָע בְּרָפָאָן,
דְכָלָהו מִבְנָסֶת יִשְׂרָאֵל אִינּוֹן. וְאֵי אִיהוּ (דף ק"ג ע"א)

לשון הקידוש

שָׁלָא גְרָשָׁו וּמוֹזָגִים עִם נְשָׁמָתָה) לְכָל בְנֵי הָאָדָם
מְעֻשֵּי הַקָּדוֹש בָּרוּךְ הוּא וּכְמָה הָם
מִשְׁנִים, וּבְנֵי הָעוֹלָם לֹא יוֹדָעִים, וּכְלָם
בְדָרְך אַמְתָה, שָׁלָא סּוּטִים יְמִינָה
וְשְׁמָאָלה.
אֶלָח שְׁמַתְפָלְגָלוֹים, שְׁנָרְשָׁו בְגַרְוָשִׁין
מְאוֹתוֹ הָעוֹלָם וְאֵין לָהֶם בָת זָוג, בָת
הַזָּוֹג שָׁהֵם מִזְדוֹנוֹנִים בְעוֹלָם הַזָּהָה, מַאיִיפה
הָן אָוֹן נְשִׁים שְׁמַדְגָנוֹת עַמּוֹם בְעוֹלָם
הַזָּהָה, שְׁהָרִי גַרְשָׁו אַוְתָה וְאֵין לוֹ בָת זָוג בְאוֹתָם גְּבָרִים

מַתְרֵךׁ לְהָ, אֲהַדֵּר אַבְנָא (נ"א דמִדְבָּחָא עַלְאָה) לְגַרְעֹזָנָא.
מַאֲיִ טַעַמָּא. בְּגַזְוִן דְמִתְחֶבְּרוֹן תְּרוֹצִין בְּהַדִּי הַדִּי.
וְרֹזָא דָא דְכַתִּיב, (דברים כד) וְכַתֵּב לְהָ סְפִיר בְּרִיתָת
וְנִתְן בִּידָה וְגַזְוִן, וַיֵּצֵא מִבְּיַתָּו וְהַלְבָה וְהַיְתָה
לְאִישׁ אַחֲרָ. מִפְשְׂטוּ דָאָמָר, וְהַלְבָה וְהַיְתָה לְאִישׁ,
לֹא יַדְעַנָּא (ר'היא אַוְלָה לְגַבֵּי בָּעֵלה דְתִרְיךָ לְהָ) (נ"א רְלִיטִיתָה) (הַהְוָא דְתִרְיךָ
לְהָ) מַאֲיִ אַחֲרָ. אַלְאָ בְּמַה דְאַתְמָר, אַחֲרָ תְּנָן, וְאַחֲרָ
בְּתִיב, וְאַחֲרָ קְרִינָן לֵיה, דְכַתִּיב, (איוב ח) וְמַעַפְרָ אַחֲרָ
יַצְמָחוֹ. וְתְרוֹצִין דְמִתְחֶבְּרוֹן פְּחַדָּא, תְּרוֹצִין דְהַהְוָא
עַלְמָא, וְתְרוֹצִין דְהַאֵי עַלְמָא. וּמַה דְהֻתוֹת הַאֵי
אַתְּתָא, בְּדִיזְקָנָא עַלְאָה, הָא אַשְׁתַּעַבְדָּא לְדִיזְקָנָא
תְּתָאָה, קְרִינָא לֵיה אַחֲרָ.
וְקְרִינָן לֵיה אַחֲרָזָן, אַחֲרָזָן מְגַלְןָן. דְכַתִּיב, (איוב יט)
וְאַחֲרָזָן עַל עַפְרָ יְקָוִם. וְהַכָּא בְּתִיב

לשון הקידוש

כְמוֹ שָׁנָאָמָר, שְׁנוּנוּ אַחֲרָ, וְאַחֲרָ בְּתוּב,
וְאַחֲרָ קּוֹרָאים אַוְתָו, שְׁבָתוֹב (איוב ח)
וְמַעַפְרָ אַחֲרָ יַצְמָחוֹ. וְהַגְּרוֹשִׁים
מִתְחֶבְּרִים בְּאַחֲרָ, גְּרוֹשִׁים שֶׁל אַוְתָו
הַעוֹלָם וְגְרוֹשִׁים שֶׁל הַעוֹלָם הַזֶּה. וּמַה
מִבְּיַתָּו וְהַלְבָה וְהַיְתָה לְאִישׁ אַחֲרָ.
מִפְשְׂטוּ שָׁאָמָר וְהַלְבָה וְהַיְתָה לְאִישׁ,
לֹא יַדְעַנָּא (שָׁאָמָר שְׁהַלְבָת אַצְלָ בָּעֵלה שְׁגָשָׁ אַוְתָה)
אַחֲרָ.
וְקּוֹרָאים לוֹ אַחֲרָזָן. מְגַן לוֹ אַחֲרָזָן?

מְגַרֵּשׁ אַוְתָה, חֹזְוֹת הַאָבָן (של המזבח העליון)
לְגַרְעֹזָנָא. מַה הַטָּעַם? מִשּׁוּם שְׁמְרַתְּבָרִים
הַגְּרוֹשִׁין זֶה עַם זֶה.
וְסֹוד זֶה, שְׁבָתוֹב (דברים כד) וְכַתֵּב לְהָ
סְפִיר בְּרִיתָת וְנִתְן בִּידָה וְגַזְוִן, וַיֵּצֵא
מִבְּיַתָּו וְהַלְבָה וְהַיְתָה לְאִישׁ אַחֲרָ.
מִפְשְׂטוּ שָׁאָמָר וְהַלְבָה וְהַיְתָה לְאִישׁ,
לֹא יַדְעַנָּא (שָׁאָמָר שְׁהַלְבָת אַצְלָ בָּעֵלה שְׁגָשָׁ אַוְתָה)
(שָׁוֹה אַינוּ) (אוֹתוֹ שְׁגָרֵשׁ אַוְתָה)? מַה זֶה אַחֲרָ? אַלְאָ

וְשָׁנָאָה הָאִישׁ הַאֲחָרוֹן. אָוּ בֵּין יְמֹות הָאִישׁ הַאֲחָרוֹן.
אֲחָרוֹן, שֶׁנִּי מִבְעִי לֵיה. וְאֵי תִּמְאָה, דְּלֹא תִזְדּוֹגֵג
אֲפִילוֹ לְעֵשֶׂרֶת, דְּאָ בְּתַר דָּא. לְאוֹ הַכִּי. וְכִי לְבָעַלְה
דְּאָ תִזְדּוֹגֵג, וְלֹא לְאֲחָרָא, מַאי אֲחָרוֹן.

אֲלֹא דָא אֵיהוּ הָאִי אַחֲרֵיךְ אָמֵרֵן, וְאֵיהוּ אַחֲרֵן,
וְאֵיהוּ אֲחָרוֹן. הַשְׁתָּא אֲבָנָא מִתְגַּלְגֵלָא
בְּקוֹסְפַּתָּא. אַחֲרֵ אַמְּאי אַקְרֵי הַכִּי דְּהָא כָּל בְּנִינָא
נִפְלֵל, וְאַתְּהָדֵר לְעֵפֶרֶת, אֵיהוּ הַוְהָ מַה דְּהָוָה, וְלֹא
אֲחָרָא. אַמְּאי קְרִינָן לֵיה אַחֲרֵ. אָוֹת הַכִּי אַמְּאי
אַקְרֵי אֲחָרוֹן, וְכִי אֲחָרוֹן אֵיהוּ, וְהָא אֵי יִתְּשִׁיר
יָאָוֹת, וְאֵי לֹא, יִהְדֵר וְיִתְגַּלְגֵל וְיִתְגַּטְעֵ בְּמַלְכַּדְמִין,
אַמְּאי אַקְרֵי אֲחָרוֹן.

אֲבָל תָּא חֹזֵי, בְּתִיב (בראשית א') וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת כָּל
אֲשֶׁר עָשָׂה וְהַגֵּה טוֹב מְאָד, מַאי טוֹב.

לשון הקידוש

מִתְגַּלְגֵלָת בְּכֶפֶת הַקְּלָע. לְפָה אַחֲרֵ נִקְרָא
כַּך? שְׁחוּרֵי כָּל הַבְּנִינָן נִפְלֵל וְחוּרֵ לְעֵפֶר,
הָא הָיָה מַה שְׁחוּרֵ וְלֹא אַחֲרֵ. לְמַה
קוּרָאים לוֹ אַחֲרֵ? אָפָּה כַּך לְמַה נִקְרָא
אֲחָרוֹן, וְכִי הוּא אֲחָרוֹן? וְהִרְאֵ אָם יִתְּשִׁיר
- יִפְתֵּח, וְאָמֵן לֹא - יִתְּזֹר וְיִתְגַּלְגֵל וְיִטְعֵ
כְּמַקְדָּם. לְמַה נִקְרָא אֲחָרוֹן?

אֲבָל בָּא וְרָאָתָה, בְּתוֹב (בראשית א') וַיַּרְא
אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהַגֵּה טוֹב
אַחֲרֵ, וְהָא אֲחָרוֹן. עַכְשָׂו הָאָבוֹן

מַה זה אֲחָרוֹן?

תְּגִינָּן, דָּא מֶלֶךְ דְּטוֹב. מַאֲד, דָּא מֶלֶךְ הַמְּפֹוֹת.
וְלֹכְלָא קְדַשָּׁא בְּרִיךְ הוּא אָזְמִין תְּקִינוֹי.

תָּא חַזִּי, בְּתִיב (בראשית כ) וְנַחַר יוֹצָא מַעַדְנוּ לְהַשְׁקוֹת
אֶת הַגָּן, נַחַר דָּא, לֹא שְׁבִיךְ לְעַלְמִין,
מֶלֶאכְפָּשָׂא וְלִמְסָגִי וְלִמְעַבֵּד פִּירִין. וְאֵל אַחֲרֵי
אַסְטָרָם, וְלִית לִיה תְּיַאֲוֹבָתָא לְעַלְמִין, וְלֹא אָפִישׁ,
וְלֹא עֲבִיד פִּירִין, דָא לְמַלְיִי עֲבִיד פִּירִין, יִטְשְׁטִשׁ
לְכָל עַלְמָא.

וּבְגַיִן כֵּה, בֵּר נְשֵׁה גְּרִים לְהַחְזָא סְטֵר דִּיפּוֹשׁ
בְּעַלְמָא, אַקְרֵי רָע, וְלֹא חַמֵּי אֲפִי שְׁבִינָתָא
לְעַלְמִין, דְּבָתִיב, (תהלים ח) לֹא יִגּוֹרֵךְ רָע. הָאִי בֵּר נְשֵׁה,
דְּמַתְּגַלְגָּלָא בְּגַלְגָּלָא, אֵי אִיהוּ עֲבָר וְאַתְּדַבֵּק
בְּהַחְזָא אֵל אַחֲרֵי, דָלָא עֲבִיד פִּירִין, וְלֹא אָפִישׁ
בְּעַלְמָא, בְּגַיִן כֵּה אַקְרֵי אַחֲרֵי, וְשָׁמָא גְּרִים לִיה,

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

מַאֲד. מָה זוּה טוֹב? שְׁנִינוּ, זֶה מֶלֶךְ בְּרוֹת. שָׁאַלְמַלְאָעָשָׁה בְּרוֹת, יִבְלַבֵּל אֶת
הַטּוֹב. מַאֲד – זֶה מֶלֶךְ הַמְּפֹוֹת. וְלֹכְלָא
הַקְדּוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא הַזְּמִינָה תְּקִנוֹן.
בָּא וְרָאָה, בְּתוֹב (שם כ) וְנַחַר יֵצֵא מַעַדְנוּ
לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגָּן. נַחַר זֶה לֹא שׁוּבֵךְ
לְעַולְמִים מְלֻכּוֹת וּמְלֻגָּל וּלְעַשׂוֹת
בְּרוֹת. וְאֵל אַחֲרֵי הַסְּתָרָם, וְאֵין לוֹ
תְּשִׁוָּקָה לְעוֹלָמִים, וְלֹא מְרַבָּה וְלֹא עוֹשָׁה

אֵינוֹ הוּא, וַאֲחֶר אֶקְרַי, אַחֶר וְדָאי.

אַחֲרֹן: מִקְדָּמָה וְאַילְךָ, אַחֲרֹן קָרִינָן לֵיה, וַאֲחֲרֹן אֶקְרַי. תְּנִינָּא אֵינוֹ, וּמִיד אֶקְרַי אַחֲרֹן, וְהַכִּי קָרִי לֵיה קָדְשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא אַחֲרֹן, בְּגַיְן דִּיתְתַּקְנוּ לְפִנְהָיו אַחֲרֹן, וְלֹא יְתַבֵּב בְּמַלְקָדְמֵין. תְּלִיתָה אָוֹף הַכִּי. וּבָנָן בְּכָל זְמָנֵין, מִקְדָּמָה וְאַילְךָ. הַכִּי אֶקְרַי אַחֲרֹן, וְהַכִּי אַצְטְּרִיךְ לְמִקְרַי אַחֲרֹן, דָּאַלְמָלָא אַתְקַרְיִ מִיד תְּנִינָּא, הָא פָּתִיחָו דְּפֹוּמָא לְאַהֲדָרָא בְּמַלְקָדְמֵין, וְהַוָּא בְּנִינָּא אַסְתָּר.

מְנַלֵּן. מִבֵּית שְׁנֵי דָאֶקְרַי אַחֲרֹן, דְּכַתִּיב, (חג' ב) גָּדוֹל יְהִי בָּבּוֹד הַבֵּית הַזֶּה הַאַחֲרֹן מִן הַרְאֵשׁוֹן. דָּהָא מִקְדָּמָה וְאַילְךָ, אַחֲרֹן אֶקְרַי, דָּהָא לֹא יְהִיא פָּתִיחָו דְּפֹוּמָא, דְּהַהְוָא בְּנִינָּא יַגְפּוֹל, וַיַּתְהַדֵּר בְּמַלְקָדְמֵין.

לְשׁוֹן הַקוֹדֵשׁ

כֵּד נִקְרָא אַחֶר, וְהַשֵּׁם גּוֹרֵם לוֹ. הַוָּא כֵּד נִקְרָא אַחֲרֹן, וּבָנָן צְרִיךְ לְקַרְאָה הַוָּא, וַאֲחֶר נִקְרָא, אַחֶר וְדָאי. **אַחֲרֹן** – מְרָאשׁוֹן וְאַילְךָ אַחֲרֹן קוֹרָאים לוֹ, וַאֲחֲרֹן נִקְרָא. שְׁנֵי הַוָּא, וּמִיד נִקְרָא אַחֲרֹן, וּכֵד קוֹרָא לוֹ הַקְּדוּשָׁ בָּרוּךְ הַוָּא אַחֲרֹן, מִשּׁוּם שְׁנַתְקָנוּ לְהִיוֹת אַחֲרֹן וְלֹא יַשׁׁוב בְּמַקְדָּם. הַשְׁלִישִׁי אַפָּקָד. וּבָנָן בְּכָל הַפְּעָמִים מִהָּרָאשׁוֹן וְאַילְךָ,

מִפְנֵין לְנוּ? מִבֵּית שְׁנֵי שְׁנִיקְרָא אַחֲרֹן, שְׁבַתְּבוֹב (חטב) גָּדוֹל יְהִי בָּבּוֹד הַבֵּית הַזֶּה אַחֲרֹן מִן הַרְאֵשׁוֹן. שְׁהָרִי מְרָאשׁוֹן וְאַילְךָ נִקְרָא אַחֲרֹן, שְׁהָרִי לֹא יְהִי כֵּד. וּבָנָן בְּכָל הַפְּעָמִים מִהָּרָאשׁוֹן וְאַילְךָ,

אָוֹף הַכִּי דָא, אֲחַרְזָן קְרִינֶן לֵיה. וּבְגַ�זְן פְּדָ בְּתִיב, לֹא יוּכַל בַּעַלְהָ הַרְאָשָׁׂׂן אֲשֶׁר שְׁלִיחָה לְשׁוֹב לְקַחְתָּה. לֹא יוּכַל, לֹא יִקְחַנְהָ מִבְעֵי לֵיה, מַאי לֹא יוּכַל. אֶלְאָ בִּינוֹ דְהָאי אֲתָתָא אֲתִידְבָּקָת בְּאַחֲרָה, וְנִחְתַּת לְאַשְׁתַּעַבְדָּא בְּדִרְגָּא תְּתָאָה, לֹא בְעֵי קְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְאֵיְהוּ יִתּוֹב מִדְרָגָא דִילִיה, לְמִיחְבָּא, וְלֹא תִּדְבְּקָא בְּהַהּוּא דִרְגָּא דְלָאוּ דִילִיה.

וְתָא חַיִּין, אֵי הָאי אֲתָתָא לֹא אֲתָנְסִיבָת, אֲפִילּוּ תְּזִנְהָ בְּכָל גּוּבְרִין דְעַלְמָא, אֵי בְעֵי בַּעַלְהָ יִתּוֹב לְגַבָּה, אֶבְלָ אֵי אֲתִידְבָּקָא בְּגַשְׁוֹאַיִן לְאַחֲרָה, (וְאֵי וְאַחֲרָה) דָא (הָאי) לֹא יוּכַל לְשׁוֹב לְדִרְגָּא קְדוּמָאָה, דְהָוָה בְּקְדוּמִיתָא לְגַבָּה. לֹא יוּכַל וְדָאי לְאַתָּבָא לְהַהּוּא דִרְגָּא לְעַלְמִין.

לְשׁוֹן הַקּוֹדֵשׁ

פָּתְחוֹן פֶּה שָׁאוֹתוֹ בְּנִין יִפְלֵל וַיְחַזֵּר שִׁישּׁוֹב מִדְרָגָתוֹ לְתַתְּ פָּרִי וְלִהְבָּקָבָק בָּאוֹתָה דִרְגָּה שָׁאַנְגָּה שְׁלָלוּ. בְּמִקְדָּם.

אֶפְאָ רָאָה, אֵם הָאָשָׁה הָוּ לֹא נִשְׁיאָת, אֶפְאָלוּ תְּזִנְהָ עַם בְּלַהֲנָדָנִים שְׁבָעוֹלִם – בְּתוּב לֹא יוּכַל בַּעַלְהָ הַרְאָשָׁׂׂן אֲשֶׁר שְׁלִיחָה לְשׁוֹב לְקַחְתָּה. לֹא יוּכַל? לֹא יִקְחַנְהָ הִיא אֲצִירָה לְהִיוֹתָה מֵה זֶה לֹא יוּכַל? אֶלְאָ בִּינוֹ שְׁהָאָשָׁה הָוּ נְרַבְּקָה בְּאַחֲרָה וַיַּרְדֵּה לְהַשְׁתָּעֵבָד בְּדִרְגָּה תְּחִתָּוֹתָה, לֹא רֹצֶה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אָוֹתָה הַדִּרְגָּה לְעוֹלָמִים.

אחרי אשר הטעמאה. תגינן, דהטעמאה בלביה. אי
הכى, אבילוי אי תתרחק ותזנה בלא נשואין.
אלא, פינן דאתדקמת לאחר, הוא קבילת עלה
חולקא דההוא סטרא, ובעה (דף ק"ג ע"ב) קדמאה
דאיהו מסטרא אחרא טבא דטוב, לא יהא ליה
בה חולקא לעלמיין, ולא יפיש כלל לההוא אטר.
הוא אם שלחה האיש האחרון, או כי ימות האיש
הآخرון, לקידמאה אסירה, אבל לשאר בני נשא,
תשתי. דילמא תשכה אטרא כמלךדים, ואחרון
יקום דיזוזוג בהדרה.

מִאן דָאֵית לֵיה בְגַיּוֹן מִאֲתַתִּיה קְדֻמִּיתָא, וְאַעֲילָה
הָאֵי לְגֹז בִּיטִיתָה, הַהּוּא יוֹמָא אַתְּדַבֶּק בְּחַרְבָּא
קְשִׁיא דְמִתְהַפְּכָא, בְגַיּוֹן תְּרִין סְטְרִין. חַד, דָהָא תְּרִין
דְחַת לוֹן לְבָר, וְהַשְׂתָא אֵיתָו תְּלִיהָתָה. וְתוּ, מָאָנָא

לשון הקודש

אַסְכָּרָה, אֲבָל לְשֹׁאָר בְּנֵי אֶרְם מִתְּרָתָה.
אָוֹלִי תִּמְצָא מָקוֹם בָּמוֹ מִקְדָּם, וְאַחֲרָוֹן
יְקֻומָּן וַיַּדְגַּן עַפְתָּה.
מֵי שִׁישׁ לו בְּנִים מִאֲשָׁתוֹ הַרְאָשָׂוָה
וּמִבְנִים אֲתָה זָו לְתוֹךְ בֵּיתָנוֹ, אָוֹתָו הַיּוֹם
הָוָא גַּרְבָּק בְּחַרְבָּ קָשָׁה שְׁמַתְהַפְּכָת
בְּשִׁבְיל שְׁנֵי צְדָקִים. אַחֲרָד – שְׁהָרִי שְׁנִים
הִיא דְּחַתָּה הַחוֹזָה, וְעַבְשׂוֹ הָוָא
הַשְּׁלִישִׁי. וְעוֹד – בְּלִי שְׁהַשְׁתָּעֶבֶד
אַחֲרִי אֲשֶׁר הַטְּמָאָה. שְׁנִינוּ, שְׁהַטְּמָאָה
בְּלָבוֹן. אִם בָּה, אֲפָלוּ אִם תִּתְרַחֵק וְתוֹנֵה
בְּלִי נִשְׁוֹאוֹן? אַלְאָ בַּיּוֹן שְׁנְדְּבָקָה לְאַחֲרָ
הַרִּי קַבְּלָה עַלְיכָה אֶת הַחֶלְקָה שֶׁל אָוֹתוֹ
הַצִּדְעָה, וּבְעַלְהָה הַרְאָשָׁוָה שְׁהָוָא מִצְדָּ אַחֲרָ
טוֹב שֶׁל טּוֹב, לֹא יְהִי לוֹ בָּה חֶלְקָ
לְעוֹלָמִים, וְלֹא יַרְבֵּה בְּלִל אֶת אָוֹתוֹ
מָקוֹם. הַרִּי אִם שְׁלָחָה הָאִישׁ הַאַחֲרָוֹן אוֹ
כִּי יָמֹת הָאִישׁ הַאַחֲרָוֹן – לַרְאָשָׁוָה

דאשְׁתַּעֲבֵד (נ"א דاشתעפֿ) ביה אחר, היך יית איה למייב ביה רזחא דיליה, וишתחפ בחדה, ויתהבק בה. לאו דאייה אסורה, אבל ודי שתופא בישא איהו לגרמיה. (בדאמרן).

רבי לוייטם איש ספר אונז, הוה חיך ומתרוצין על אתה דא, פד חמץ מאן דאווזוג בהדרה, והוה אמר, (משל לי לא) ותשחק ליום אחרון בתיב, מאן דאתדבקת ביה באיש אחרון, חייבא איה לבר. השטא, אית לאחרא ולעיננא, על אחר (נ"א אילנא) חד רב ועלאה, דהוה בעלמא, וגנעא ושרשא דקשות, ואיהו עובד אבי ישי אבי דוד. דהא אמר דאחרון הוה, היך נפק שרשא דקשות, מגו אחר דא.

אלא, עובד אתה בתקונא עלאה, ואחר בער שרשא דאלנא דקא אתהפה, על

לשון הקודש

באייש אחרון, אחר בך היה צחוק (שהשתמע) בו אחר, איך הוא יבא לחת בה רוחו שלו וишתחפ עמה וירבק בה? לא שהיה אסורה, אבל ודי שתווף רע הוא לעצמו (כמו שבארנו).

רבי לוייטם איש ספר אונז היה צוחק ומרתולוץין על האשה הוה, בשראה מי מזוהג עמה, והיה אומר, (משל לי לא) ותשחק ליום אחרון, והווע השרש של האילן שהתרפה על תקינו, לאו עובד נתkon בתקון עליון, והווע ליום אחרון בתוב. מי שנדרבקת בו

תקונית, ואסתטיליק ביה, ואתפקו בדקה יאות, ועל דא אקרוי עזוב. מה דלא זבו חבי, שאר בני עלמא.

אתא איהו, פלה ואעדר עקרה ושרשא דאלנא, ונפק מאנפין מרירן, ואהדר (נ"א ואעדר) ואתפקו בנופה דאלנא אחרא עלאה, אתא ישיב ריה, ואחסין ליה, ותקין ליה, ואתאחד בענפוי דאלנא אחרא עלאה, וחבר אלנא באילנא, ואסתטבכו דא ברדא. בין דאתא דוד, אשכח אילגין מסתבכו ומתחדרו דא בדא, בין ירידת שלטנו בארעא, ועובד גרים דא.

בכה הוא סבא ואמר, אי סבא סבא, ולא אמינה לך, דעלת בימא רבא, השטא אתה הוא גו תהומי רברבין, אתפקו לסלקא. סבא

והתעללה בו והתקין קראוי, ועל זה באילן, והסתבכו זה בוה. בין שבא נקרא עובד, מה שלא זבו בך שאר בני העולם.

הוא בא, עבד וערר את עקר ושרש האילן, ויצא מהפנים הפתרים, וחור וגתקו בנוף של אילן אחר עליון. בא ישיב בנו וথיק אותו ותקין אותו, ונאחו בענפי האילן העליון الآخر, וחבר אילן

סְבָא, אֲנֵת גְּרָמָת דָּא, דְּאַלְמַלָּא הָיוּת שְׁתִיק
בְּקַדְמִיתָא, הָיוּת יְאוֹת לְהָ, אֲבָל הַשְׁתָּא לֹא יִכְלַת
וְלִית מְאן דָּאַחַיד בִּידָה, אַלְאָ אֲנֵת בְּלַחְזָדָה. קַוִּם
סְבָא וְאַסְתָּלָק בְּסָלִיקוּ.

עֹזֶב דָּא, אַתְּתָקָנוּ וְנַפְקֵחַ מִנוּ חַקֵּל בִּישָׁא, הַגְּבוּז
בִּישָׁן. אֲתָא יִשְׁיָּוּ בְּרִיהָ, וְאַתְּקַיּוּ וְאַעֲדָר
אַילְגָּא, וְעַם כָּל דָּא, (יעַובָּד) דָּא רְזָא דְּרוֹזִין, וְלֹא
יִדְעַנָּא אֵי אִימָא, אֵי לֹא אִימָא. אִימָא מִילְךָ סְבָא,
וְדָאֵי אִימָא, בְּדָא יִדְיעָן כָּל שָׁאָר בְּנֵי גְּלָגָלָא. (נַ"א
עוֹבֵד אַילְגָּא אַתְּקַיּוּ וְעַם כָּל דָּא דְּאַילְגָּא אַתְּקַיּוּ) עֹזֶב עַם כָּל דָּא
אַילְגָּא אַתְּקַיּוּ. כֵּד אֲתָא דָוד מִלְבָא, בְּאַילְגָּא
תַּתְּאָה דְּנוֹקָבָא אַשְׁתָּאָר, וְאַצְטָרִיךְ לְקַבְּלָא חַיִּין
מְאַחֲרָא, וּמָה אֵי הָאֵי דְּאַתְּתָקָנוּ, וְאַתְּקַיּוּ כָּלָא, הַכִּי.
שָׁאָר בְּנֵי עַלְמָא דְּאַתְּיַין בְּגַלְגָּלָא, דָלָא יִבְלִין
לְאַתְּתָקָנָא הַכִּי, עַל אַחַת כְּמָה וּכְמָה.

לְשׁוֹן הַקוֹדֶשׁ

לוּהָ, שְׁאַלְמַלָּא הָיוּת שָׂוֹתָק בְּתַחַלָּה,
הָיָה נָאָה לְהָ, אֲבָל עַבְשׂו לֹא יִכְלַת וְאַיִן
בְּזָהָב יְדוּעָם כָּל שָׁאָר בְּנֵי הַגְּלָגָל. (עַבְדָּ
הַתְּקִין אַלְגָּא וְעַם כָּל הַשְׁתָּקָנוּ אַלְגָּא) עֹזֶב עַם כָּל
הַתְּקִין אַלְגָּא. בְּשָׁבָא דָוד הַמְלָךְ, נְשָׁאָר
בְּאַילְגָּא הַתְּחִתּוֹן שֶׁל הַנְּקַבָּה, וְהַצְּטָרֵךְ
לְקַבְּלָה חַיִּים מְאַחֲרָה. וּמָה אֵם וְהַתְּקִין
וְהַתְּקִין הַכָּל בָּהָ - שָׁאָר בְּנֵי הָעוֹלָם
סָוד הַסּוֹדוֹת, וְלֹא יַדְעַתִּי אֵם אָמָר וְאֵם

עֹזֶב וְהַתְּקִין וְיַצֵּא מִתּוֹךְ שְׁرָה רַע
שֶׁל בּוֹרוֹת רַעַיִם. בָּא יִשְׁיָּוּ בְּנוּ וְהַתְּקִין
וְעַדְרָ אֶת הַאַילְגָּא, וְעַם כָּל לוּהָ, יַשְׁבַּח זֶה
שְׁבָאים בְּגַלְגָּל, שָׁלָא יְכוֹלִים לְהַתְּקִין

**בְּכָל סְטוּרֵין אֲתַה הַפֶּה בְּגַלְגֹּלָא. פְּרִיז חַבִּי הָוה. בַּעַז
חַבִּי הָוה. עֹזֵב חַבִּי הָוה.** (ס"א ועם כל רא אילנא
אתתקן) **וּבְכָלָא נִפְיק אַילְנָא מִסְטוֹרָא דָרָע, וְאַתְדַבְקָן
לְבַתֵּר בְּסְטוֹרָא דְטֹוב. בְּקַדְמִיתָא,** (בראשית לח) **וַיְהִי עָרָב
בְּכֹור יְהוּדָה רָע.** (אונן אוף חבי) **מַחְלוֹן אֹופְּחַבִּי, וְלֹא
כָּל כֵּה. אֲכָל בְּהַנִּי אֲתַעַבֵּל רָע, וְנִפְיק טֹוב לְבַתֵּר,
נִפְקָה הַהוּא דְבַתִּיב בִּיה,** (שמואל א טז) **וְטֹוב רָאִי.** (שמואל א
טז) **וַיְיָ עַמּוֹ. הַכָּא קִימָא אַילְנָא תִּתְאָה עַל תְּקוּנִיהָ,
וּמֶלֶךְ אֱלֹהִים עַל גּוּיִם.**

**בְּשִׁירוֹתָא דְכָלָא, מַעֲקָרָא וַיְסֹדָא עַלְאהָ,
אֲשֶׁתְרֵשׁו דְרַגָּיו, רָאוּבָן שְׁמַעַן לִיְיָ
יְהוּדָה, מָה בְּתִיב בִּיה,** (בראשית כט) **הַפָּעָם אָזְחָה אֶת
יְיָ, וּבְתִיב וְתַעֲמוֹד מֶלֶךְתָה.** **הַיִּינּו** (ישעה נז) **רְנִי עֲקָרָה
לֹא יְלֹדָה.** **בְּגַיְן דָּבֵד אֲתִילִיד יְהוּדָה, נִפְקָת נַיְקָבָא
מְתַדְבְּקָא בְּדִבְרָא, וְלֹא הוּת עַל תְּקוּנָה אֲנִפְרִין**

לשון הקודש

שְׁבָתּוֹב בּו (שמואל-א טז) **וְטֹוב רָאִי. וְה' עַמּוֹ.**
**עַבְשׂו עוֹמֵד אַילְנָן תְּהִתּוֹן עַל תְּקוּנוֹ,
פְּרִיז. בְּךָ הִיה בַּעַז.** **בְּךָ הִיה עֹזֵב.** **וּמְעַל כָּל הַצְדִּים מִרְהַפֶּה בְּגַלְגֹּלָל.** **בְּךָ הִיה
וְאַתְדַבְקָן כָּל הַלְּבָדָה.** **בְּךָ הִיה עֲקָרָה.** **וְבְכָל
הַשְׁתָּרֵשׁו דְרָגוֹת, רָאוּבָן שְׁמַעַן לִיְיָ
יְהוּדָה.** **מָה בְּתוֹב בּו?** (בראשית כט) **הַפָּעָם
אָזְחָה אֶת הָהָר. וּבְתוֹב וְתַעֲמוֹד מֶלֶךְתָה.** **הַיִּינּו**
(ישעה נז) **רְנִי עֲקָרָה לֹא יְלֹדָה.** **מְשׁוּם
הַרְעָה, וַיֵּצֵא אַחֲרָךְ טֹוב, יְיָא** אותו